

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Nucleus Juris Canonici

Thenhaven, Bernhard

Coloniæ Agrippinæ, 1739

V. De Præbendis & Dignitatibus. D. 38. S. 41. C. 6. El. 1. EC. 14.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63382](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63382)

TITULUS V.

De Præbendis & Dignitatibus.

Nota I. PRÆBENDAM, quæ est jus percipiendi redditus Ecclesiasticos, differre I. A *Canoniam*, quæ est jus quoddam spirituale, quod ex receptione alicujus in fratrem seu Canonicum oritur, tribuitque stallum in choro & vocem in Capitulo, si sit in Sacris constitutus, ad colligendum Episcopum; cui *C. 9. h. t.* mandat Pontifex: „Præbendam vacantem vel „primò vacaturam assignari, quia non est „congruum, ut Præbendâ careat, qui in „Canonicum noscitur esse receptus. Et „C. 19. Portionem quotidianam seu distributiones sine diminutione exhiberi; & tales dicuntur Canonici in herbis, habentes jus ad rem; Præbendati verò, Canonici in floribus. Verùm hodie in Germania regulariter non recipitur quis in Canonicum supernumerarium sine Præbenda Canonicali; qui ob defectum residentie aliudve impedimentum carent perceptione fructuum, vocantur Canonici Domicellares. 2. A *Pensione*, quæ non obligat ad spirituale ministerium. Unde Præbenda propriè est beneficium. Quid & quotuplex hoc sit? Vide in *Nucl.*

Theol. Exam. 18. n. 1. Quænam requirantur ad validam beneficii erectionem, ut auctoritas Episcopi, Dos congrua, Ecclesia vel Capella, cui adscribendum? &c. Vide apud *Leur. in Foro benef. p. 1. q. 13. & seqq.* in quo doctissimè pertractat omnem materiam beneficiale.

2. Nota 2. Ex Præbendis seu beneficiis alia esse DUPLICIA, quæ habent annexam aliquam qualitatem juris, nempe vel *Dignitatem*, quæ est præ eminentia cum jurisdictione in foro externo circa alios Clericos vel laicos, ut Decanatus, Archidiaconatus, Vicariatus Episcopi, licet non fit beneficium, quia de se non est perpetuus, &c. vel *Personatum*, qui est præ eminentia sine jurisdictione, qualem habet ille, qui præ cæteris Canonicis sui Ordinis, estò senioribus, prærogativam habet in Choro, Capitulo, Optionibus aut Processionibus, v. g. Præpositus, Vice-Dominus, &c. vel *Officium*, quod sine præ eminentia & jurisdictione habet annexam administrationem aliquam, v. g. Cellerarii; Thesauraria in quibusdam Capitulis est Dignitas vel Personatus, in aliis tantum Officium; vel *Curam animarum* pro foro duntaxat interno, dicunturque curata, v. g. Pastoratus aut Vicariatus illius perpetuus. Alia SIMPLICIA, quæ nullam habent

ex dictis annexam qualitatem, sed solum obligationem Divina peragendi, v.g. Missas legendi, in Choro assistendi, &c. ut Canonicatus & Capellaniæ, quanquam in Rescriptis Apost. juxta *c. 4. h. t. in 6.* nomine beneficii simplicis non veniat Canonicatus Cathedralis. *An beneficium, cui annexum est onus administrandi Sacramenta & adjuvandi Rectorem in cura, sit dicendum simplex vel curatum?* Vide *Leur. loc. cit. q. 32. n. 7.*

3. Nota 3. Affectionem beneficii esse vinculum & impedimentum, vi cujus Papa illud ad se avocat, ut à nullo inferiore validè conferri possit; fitque dupliciter, nempe vel per RESERVATIONEM, sive contentam in Corpore Juris clauso, i.e. Decretalibus, Sexto vel Clementinis; sive extra Corpus Juris clausum, i.e. in Extravagantibus aliisque Bullis Pontificiis posterioribus, fitque verbis expressis, ut si Papa dicat: *Reservamus Nobis.* Et plerumque pro semper. Vel PER APPOSITIONEM MANUS PONTIFICIÆ, quæ respicit actum realem seu factum, quo Papa incipiens disponere de aliquo beneficio impedit Ordinarium, ut pro ea vice illud conferre nequeat, v.g. si beneficium suæ collationis det *in Commendam* alicui inhabili ob defectum qualitatis requisitæ ad obtinendum

illud viâ ordinariâ in titulum, sed viâ extraordinariâ & tacitè dispensativâ habitato ad obtinendum illud per modum Commendæ; tunc enim mortuo Commendatario manet affectum usque ad plenam ejus provisionem, ut docet *Garzia* apud *Engel. h. t. n. 14.* contra alios. Item si Papa acceptavit resignationem validam apud se factam; privet Clericum beneficio Patronatûs Ecclesiastici; prohibeat Electoribus, ne procedant ad electionem novi Prælati &c.

4. Verùm affectio locum non habet, si Papa apposuerit manum ad alium effectum quàm conferendi, v. g. ad imponendam pensionem; aut si falso narratum sit collationem spectare ad Papam, qui non vult præjudicare juri Tertii, v. g. Patroni laici aut Turnarii; item si Papa manus apponat super beneficio resignato, cujus resignatio est sub - vel obreptitia, v. g. si resignans tacuerit, se illius Titulo esse ordinatum; aut Resignatarius tacuerit beneficia præhabita; si enim tunc ante literas sanatorias aut *Perinde valere* Resignans moriatur, beneficium non est affectum, sed vacat per obitum resignantis, ut ex tunc ordinario collatori vel Turnario competat jus conferendi, quia Papa tunc non apposuit manum, nisi in ordine

ad

ad illud conferendum Resignatario, ut
 cum communi *Corr. Prax. Benef. L. 5. c. 1.*
n. 69. Garz. p. 5. c. 1. &c. Idem est, si Re-
 signatarius expeditis literis *in Forma Gra-
 tiosa vel Dignum* reperiat in-
 habilis, ideòque beneficium consequi non possit,
 tunc enim non abdicatur jus à resignante;
 (nisi resignarit in favorem inhabilis, con-
 sciis illius inhabilitatis) quia resignatio
 conditionalis non abdicat jus à resignan-
 te, nisi purificatâ conditione per effectua-
 tionem resignationis in resignatario, ut
 docent DD. apud *Leur. in Foro Benef. p. 3.*
q. 240. Vide L. 1. T. 9. n. 7. Notabilia
 h. t. sunt:

5. I. *In Decret. c. 2.* „Episcopus duo-
 rum alterum eligat, vel non faciat Cle-
 ricos; vel si fecerit, det illis, unde vivere
 possint. C. 4. Episcopus, si aliquem sine
 certo titulo sustentationis ordinaverit
 in Diaconum aut Presbyterum, ei tam
 diu necessaria subministret, donec ei
 conveniens stipendium Clericale in ali-
 qua Ecclesia designet, nisi talis ordina-
 tus de sua vel paterna hereditate sub-
 sidium vitæ habeat. Unde etiam titulum
 patrimonii ad sacros Ordines sufficere,
 expresse statuitur *h. t. c. 23.* Vetat autem
Trid. sess. 21. de Ref. c. 2. „Ordinari Cle-
 ricostitulo patrimonii vel pensionis, nisi
 „Epi-

„Episcopo perspectum sit, patrimonium
 „illud vel pensionem verè ab eis obtineri,
 „ac ad vitam sustentandam sufficere; at-
 „que illa deinceps sine licentia Episcopi
 „alienari aut extinguì vel remitti nulla-
 „tenus possint, donec beneficium Eccle-
 „siasticum sufficiens sint adepti, vel aliun-
 „de habeant, unde vivere possint. Vide
Nuc. Theol. Exam. 27. n. 7. §. 8.

6. C. 26. „Cùm Episcopus ex vacante
 „Præbenda duas constituens, ad illas de
 „assensu Capituli duos Canonicos assum-
 „psisset, respondit Pontifex: Quia Con-
 „cilium Turonense sectionem inhi-
 „bent Præbendarum, teneri Episcopum Præ-
 „bendam integrare, nisi ex rationabili
 „causa de una Præbenda duæ fuerint con-
 „stitutæ, ac tot sint utriusque proventus,
 „ut utrique provisum sit competenter.
 Unde sicut Episcopus potest ex causa, jux-
 ta *c. 33. h. t.* unire beneficia, v. g. si ob-
 tenuitatem reddituum non sufficiant ad
 sustentationem plurium, ita quoque ex
 causa potest unum secare in plura, aut
 etiam dismembrare, abundantes redditus
 unius alteri tenui assignando; aut ex his
 constituere Præstimonium, v. g. pro pau-
 peribus Clericis, ut studiis vacent. Vide
 infra *Tit. 12.*

7. *Famoso Cap. De multa 28. h. t.* statuit
 Pon-

„Pontifex, ut accipiens beneficium cura-
 „tum, si prius tale habebat, eo fit ipso jure
 „privatus; ac si fortè illud retinere con-
 „tenderit, etiam alio spoliatur. Is quo-
 „que, ad quem prioris spectat collatio,
 „illud post receptionem alterius liberè
 „conferat alteri idoneo, ac si ultra sex
 „menses conferre distulerit, ad alium se-
 „cundùm Lateran. statutum devolvatur.
 „Hoc idem observandum in Personati-
 „bus & Dignitatibus, ut nullus plures ha-
 „bere præsumat, etsi curam non habeant
 „animarum. Circa sublimes tamen & lite-
 „ratos personas, cum ratio postulaverit,
 „per Sedem Apost. poterit dispensari.
 Hanc Constitutionem Trid. *sess. 7. de Ref.*
c. 4. extendit ad quævis beneficia incom-
 patibilia, saltem de jure seu primi gene-
 ris. *An autem, si quis obtineat aliud bene-*
ficium incompatible secundi generis (de
 quo in *Nucl. Theol. l. c. n. 3. §. 1.*) *ipso jure*
vacet primum? Affirmat *Garz.* citans va-
 rias Declarationes, eò quòd talis post ob-
 tentam possessionem secundi tacitè & ipso
 facto censeatur renuntiare priori. Negat
Navarrus, docens, tales tantùm cogen-
 dos ad dimittendum alterutrum, quod
 maluerint, infra mensem, cujus senten-
 tiam in praxi tutam censet *Wagn. ad h. c.*
Pirrh. h. t. n. 149. Verùm quia juxta *c. 5.*
h. s.

„*b. t.* multitudo Præbendarum est Cano-
 „nibus inimica, Trid. *sess. 24. de Ref. c. 17.*
 „mandat, ut imposterum unum tantum
 „beneficium Ecclesiasticum singulis con-
 „feratur; quod quidem, si ad vitam ejus,
 „cui confertur, honestè sustentandam
 „non sufficiat, liceat nihilominus aliud
 „simplex sufficiens, dummodò utrumque
 „personalem residentiam non requirat,
 „eidem conferri. Hinc etiam posset quis
 „duos Canonicatus Cathedralis in Germa-
 „nia, si uterque non exigat nisi tres vel
 „quatuor menses residentia, simul obti-
 „nere sine dispensatione, ut prior insuffi-
 „ciens non vacet per obtentionem secundi,
 „estò sufficientis. *An possit quis simul habe-
 „re plura insufficientia beneficia quàm duo?*
 „Vide apud *Lac. l. 4. n. 901.* Saltem non
 „potest Episcopus dispensare, ut quis ha-
 „beat simul duo beneficia sufficientia, quia
 „inferior nequit dispensare in lege superio-
 „ris, licet possit v. g. Parocho ob necessita-
 „tem vel utilitatem Ecclesiae dare Eccle-
 „siam vicinam in commendam tempora-
 „lem, (non perpetuam) seu modo provi-
 „sorio ad tempus v. g. semestre, juxta *c. 16.
 „de elect. in 6.*

8. Denique *c. 30. b. t.* „cùm os bovis al-
 „ligari non debeat tritulantis, sed qui
 „altari servit, debeat vivere de altari,
 „man-

„mandat Pontifex, ut abolitâ consuetu-
 „dine, quâ Episcopi vel patroni Ecclesia-
 „rum parochialium, proventus ipsarum
 „sibi vendicantes, Presbyteris illarum
 „relinquunt adeò exiguam portionem,
 „ut ex ea congruè nequeant sustentari,
 „portio Presbyteris ipsis assignetur suffi-
 „ciens. Parochus verò Ecclesiæ suæ non
 „per Vicarium, sed per seipsum deserviat,
 „nisi fortè Dignitati vel Præbendæ majo-
 „ris Ecclesiæ talis cura sit annexa; is enim,
 „cùm oporteat eum in majori Ecclesia
 „deservire, in Parochiali idoneum & per-
 „petuum habeat Vicarium, assignatâ ei
 „congruâ de Ecclesiæ proventibus por-
 „tione. Vide *L. J. T. 28. n. 2.*

9. II. *In 6. statuuntur sequentia c. 2. h. t.*
 CLEMENS III. inviolabiliter observari sta-
 „tuit: „Ut Ecclesias, Dignitates, Perfo-
 „natus aut beneficia apud Sedem ipsam
 „(i. e. *per obitum in curia*) „deinceps va-
 „catura præter Rom. Pontificem nemo
 „deinceps alicui conferre præsumat; si
 „secus factum fuerit, decernitur irritum
 „& inane. Verùm *c. 3. statutum Clemen-*
 „tis III. Greg. X. ità moderatur: „Ut ii,
 „ad quos eorundem beneficiorum & Di-
 „gnitatum spectat collatio, demum post
 „mensem à die, quo vacârit, numeran-
 „dum ea conferre valeant. Et *C. 34. Boni-*
 „facius

„facius

„facius VIII. declarat, Statutum hoc
 „Clementis de Beneficiis in Curia vacan-
 „tibus soli Papæ reservatis locum habere
 „& in Beneficiis, quæ quivis ad Rom. Cu-
 „riam venientes vel inde recedentes ob-
 „tinent, si in vicinia Curia moriantur,
 „perinde ac si in loco, ubi residet Curia,
 „morerentur. Loca verò vicina hîc in-
 „telliguntur, quæ ultra duas dietas lega-
 „les à loco, ubi moratur Curia, non di-
 „stant. Hæc Reservatio localis, seu orta
 „ex vacatione per obitum in loco Curia vel
 „vicino, videtur unica esse clausa in Corpo-
 „re Juris. Cæteræ enim Reservationes ortæ
 „vel ex ipsa beneficii qualitate, v. g. quia
 „habet annexam primam Dignitatem; vel
 „ex tempore, quia v. g. vacat in mense Pon-
 „tificio; vel ex persona, quæ v. g. est Car-
 „dinalis, Episcopus vel familiaris Papæ &c.
 „factæ sunt per Extravagantes aut Consti-
 „tutiones Apost. posteriores.

10. Circa hæc notant DD. 1. Non com-
 „prehendi sub hac Reservationem locali be-
 „neficia vacantia per obitum in Curia, quæ
 „ad Jus - Patronatûs laicorum spectant.
 „2. Collatorem ordinarium elapso mense
 „posse conferre beneficium unice per obi-
 „tum in Curia vacans, (secus, si ex alio ca-
 „pite insuper sit Papæ reservatum) et si Pa-
 „pa nesciverit vacare beneficium; si verò
 „eciam

etiam alio modo sit Papæ reservatum, quia
 v. g. vacavit in mense Pontificio, Collator
 ordinarius intra tempus à jure expressum
 non posset illud conferre. 3. Per Dietam
 legalem intelligi viginti milliaria Italica,
 seu quatuor circiter Germanica. 4. Per
 Curiam Romanam intelligi locum, ubi
 est ipse Papa; & præterea, ubi est causa-
 rum & literarum Apostolicarum audien-
 tia. Ita *Wagn. in cit. Capitibus h. t.*

ii. C. 4. „Quamvis aliàs in beneficiis
 „plenissima interpretatio sit facienda, lite-
 „ræ tamen super beneficiis obtinendis,
 „cum sint ambitiosæ, debent restringi;
 „ideo cum alicui Papa mandat provideri
 „in aliqua Ecclesiarum Civitatis vel Diœ-
 „cesis, ad Ecclesiam Cathedralem id non
 „extenditur. Neque juxta C. 16. ad bene-
 „ficia curata, si de animarum cura men-
 „tio non sit habita; neque juxta C. 27.
 „& 29. ad præbendam Sacerdotalem, si
 „Papa mandat provideri tali de non sa-
 „cerdotali; aut vacante Præbendâ non
 „sit ejus ætatis, in qua ad sacerdotalem
 „possit promoveri. Neque ad Præben-
 „dam electivam, si nulla electionis facta
 „sit mentio, juxta *c. 1. in Clement. h. t.*
 „Non enim ejusmodi mandata debent ad
 „casus alios quàm expressos extendi.

12. C. 5. statuitur: „Cum de beneficio

Y

„ Ec-

„Ecclesiastico sæculari Papa jubet alicui
 „provideri, id debet intelligi de illo, quod
 „ab uno vel pluribus Clericis sæcularibus
 „tanto tempore continuè ac pacificè fuit
 „gubernatum, quantum ad legitimam
 „præscriptionem complendam sufficiens,
 „etsi ante Religiosi illud obtinuerint. Ex
 quo patet, statum beneficii per præscri-
 ptionem 40 annorum posse mutari è Re-
 gulari in sæcularem, & econversò, v. g.
 si Collator in collatione dicat Regulari
Confero tibi beneficium Regulare; & sæcu-
lari Clerico: Confero tibi beneficium sæcu-
lare, licet ex Fundatione non sit illius qua-
 litatis, modò uterque bonâ fide procedat,
 & ab uno vel pluribus 40 annis taliter pos-
 sideatur, ut notat *Pirh. b. t. n. 122. An an-*
tem possit quoque præscribi contra onera,
v. g. numerum Missarum aliàsque condi-
tionibus in Fundationibus beneficio clarè ap-
positas? Controvertunt DD. apud *Lac. La-*
n. 852. Aliqui affirmant *arg. Capitis c.*
 Alii negant, eò quòd præsumi debeat, be-
 neficiatum ex Fundatione cognovisse le-
 ges beneficii, adeòque malâ fide neglexisse,
 nisi ostendat dispensationem vel præ-
 vilegium. Saltem Beneficiatus contra se
 non præscribit plura onera, quia *actus per*
errorem gestus non nocet erranti. L. si per
errorem ff. de Jurisdic. N. D. Juxta com-

munem Beneficialistarum Regulam: *In beneficiis ultimus status est attendendus.*

Nam id tantum valet, quando de statu anteriore est dubium, seu non constat contrarium ex Fundatione vel authenticis documentis; ita ut contra priorem statum non sit legitime præscriptum.

C. 17. rescribit Pontifex: „Si tibi absenti Episcopus conferat beneficium, quamvis, donec id ratum habueris, jus in ipso beneficio, ut tuum dici valeat, non acquiras; Episcopus tamen vel alius Collator, nisi consentire recuses, alteri conferre valide non poterit; assignato autem ad consentiendum competente termino, nisi consenseris, eo elapso beneficium alteri liberè potest conferri.

C. 18. „Qui beneficium curatum vi occupat, sive se scienter injustè intrudit in eo, ipso jure est privatus beneficio, quod cum cura simili prius obtinebat. Insuper violenti qui propriâ auctoritate Dignitates, Personatus, aliâque beneficia Ecclesiastica occupare non verentur, eo ipso jus, si quod in beneficiis taliter occupatis vel ad ea ipsis forsitan competebat, amittunt. INTRUSUS dicitur, qui absque legitimo titulo accipit, vel retinet beneficium; VIOLENTUS verò, qui post collationem sibi factam propriâ auctori-

tate capit possessionem, pristinum possessorem per vim expellendo, quod non licet; quamvis talis possit tunc pacifice capere possessionem juris, si v.g. cui à Collatore mandata est installatio seu inductio in possessionem, id negligat, aut alii eam injustè impediunt. Ita *Wagn. ad h. c.* De jure tamen communi nullum capiendæ possessionis tempus præfixum est, ut notat *Lac. n. 458.* Adeoque relinquitur arbitrio prudentum, quanto tempore Collatarius omittens capere possessionem censeatur beneficium velle pro derelicto.

14. C. 20. „Si beneficia, quæ per Sedem
 „Apost. conferuntur aut reservantur,
 „contingat ab ordinariis Collatoribus
 „collationem Papæ aut reservationem
 „ignorantibus aliquibus conferri, & beneficia,
 „beneficia, quæ antea tenebant, ideo
 „illis dimitti, eaque sic dimissa per
 „Collatores aliis assignari, ne ignorantia
 „culpabilis ipsis præjudicet, statuit Pontifex:
 „ut, si de re postea certiores effectus
 „absque difficultate beneficia sic sibi collata
 „dimittant, collatione aliis facta nequaquam
 „obstante, liberè ad primarios
 „beneficia revertantur; secus, si difficultates
 „fuerint in illis dimittendis. Et C. 21.
 „rescribit Pontifex: „Dispensationem sibi

per pluralitate beneficiorum non prodesse illi, qui quantumcunque modicum in ea subticuerit obtinenda. Item cum obtinenti beneficium de alio incompatible provideri contingit, per hoc cum ipso, ut primum cum secundo retinere valeat, non intelligi dispensatum; sed id solum, quod gratia facta non sit subreptitia. Unde ad utrumque retinendum requiritur expressa dispensatio.

15. C. 23. „Si motu proprio Papa alicui beneficium obtinenti confert aliud, nullâ habitâ mentione prioris, non ideo gratia huiusmodi ex mera liberalitate procedens invalida est; secus, si ad petitionem illius vel alterius pro eodem oblatam Pontifex huiusmodi gratiam facit, tunc enim taciturnitas quantumcunque modici beneficii illam facit subreptitiam; motu autem proprio tunc solum gratia fieri censetur, cum hoc expressum fuerit in literis. Vide

l. 1. T. 3. n. 4. C. 26. „Si tibi Episcopus beneficium vacans curatum habenti aliud simile conferat, æquum est, ut quamdiu ipsius fructus non percipis, primum non debeat reputari vacare. Et C. 28. Licet Episcopus beneficium curatum, postquam quis alterum

„curatum recepit & pacificè possidet, vel
 „per eum stetit, quominus ejus possessio-
 „nem caperet, alteri de jure conferre pos-
 „sit; non debuit tamen hunc, illo non vo-
 „cato, cum forsan jus habeat retinendi,
 (v.g. per privilegium vel dispensationem,
 aut quia nondum percipit fructus secun-
 di beneficii) „in possessionem inducere
 „corporalem. Ex quibus colligitur, ad
 vacationem primi beneficii incompati-
 bilis per assecutionem secundi non suffi-
 cere solam hujus collationem & accepta-
 tionem, sed præterea requiri, ut sit asse-
 cutus possessionem fructuosam ad con-
 gruam sustentationem; & pacificam de
 jure seu non litigiosam, ne talis puniatur
 bis in idipsum, amissione prioris benefi-
 cii & periculo amittendi etiam posterius
 propter ancipitem litis aleam. Unde etiam
 per obtentionem Episcopatus Titularis
 non vacant beneficia præhabita.

16. C. 33. „Cum singula Officia Eccle-
 „siastica singulis personis sint conferen-
 „da, prohibet Pontifex, ne Religiosi plu-
 „ribus Prioratibus præesse præsumant.
 „Hinc si Religiosus Prioratum obtinens
 „aliud similem recipiat, priore sit ipso
 „jure privatus, & statim dimittere debeat;
 „quod si non fecerit, eo ipso ineligibilis
 „efficiatur, & tanquam ambitiosus ab

„uro.

utroque omnino removeatur. Unde sicut in Ecclesiis Cathedralibus & Collegiatis sunt incompatibiles plures Dignitates, ita & in Religionibus, quia in iis eadem ratio locum habet, ut notat *Pirrh. l. 1. n. 177. & seqq.* Tales Dignitates juxta *Sannig h. t. c. 7.* sunt Generalatus, Commissariatus Generalis, Provincialatus, Guardianatus & Præsidentiatu; non verò Definitoriatu vel Vicariatu Conventu.

17. C. 35. „Si Apostolicâ Sede vacante aliquas Parochias vacare contigerit, ne earum vacatio diutina periculum animabus afferat, per Ordinarios Collatores liberè ordinentur, non obstantibus Constitutionibus de beneficiis apud Sedem vacantibus. Idem fiat de beneficiis curatis ibidem vacantibus vivente Pontifice, si de ipsis ante suum obitum nihil ordinârit. Huic Constitutioni non est derogatum per Extrav. posteriores, ut docet *Pirrh. h. t. n. 338.* Verùm si Sede vacante vacent apud Sedem beneficia non curata, Neo-Pontifex illa post suam electionem adhuc intra mensem conferre potest, eò quòd licèt tempus istud unius mensis currat ignoranti Papæ, non tamen Sedi vacanti. Et C. 36. „Si cui generatim conceditur facultas aliquibus in certa Ecclesia conferendi beneficia ad Papam

„devoluta, hujusmodi specialis gratia,
 „quam decet esse mansuram, non expirat
 „etiam Re integrâ per obitum conceden-
 „tis; secus est de potestate providendi
 „certæ personæ in illius, non in provi-
 „dentis, gratiam; hæc enim expirat, si
 „concedens re integrâ moriatur. Vide
 infra Regulam 15. Cancellariæ.

18. III. In *Clement. c. 3. h. t.* „Si plures
 „Dignitates obtinens, aliam similem vel
 „beneficium curatum sine legitima di-
 „spensatione accipiat, post habitam pos-
 „sessionem pacificam posterioris five ul-
 „timi beneficii Dignitates priores ipso
 „jure vacant; sicut si Dignitatem unicam
 „obtinenti alia similis conferretur, ejus
 „pacificâ possessione habitâ, prima de jure
 „vacaret. Vide supra *Cap. 28. n. 7. & Cap. 26.*
& 28. in 6. n. 15.

19. IV. In Extrav. JOANNIS XXII. Fa-
 mos. Capite: *Execrabilis* un. h. t. „Exe-
 „crabilis plurium Dignitatum & bene-
 „ficiorum Curatorum ambitio ac dispen-
 „sationes desuper extorqueri solitæ, ut
 „limitentur, statuit Pontifex l. quòd ob-
 „tinentes nunc ex dispensatione plures
 „Dignitates, Personatus, Officia, Priora-
 „tus aut beneficia, quæ sine dispensatione
 „obtinere non poterant, unum tantum
 „curatum cum Dignitate, Personatu vel
 „Off.

„ Officio sine cura retinere possint; cæte-
 „ ra verò beneficia sive cum cura, sive
 „ sine cura, quæ ex dispensatione obtine-
 „ bant, à tempore notæ hujus Constitu-
 „ tionis intra mensem coram Ordinario
 „ dimittere tenentur, alioquin tam his
 „ quàm aliis beneficiis, quæ virtute hu-
 „ jus moderationis retinere poterant, si-
 „ mul ipso jure sint privati, & prorsus
 „ inhabiles ad alia beneficia obtinenda
 „ reputentur. 2. Qui plura talia benefi-
 „ cia simul sine dispensatione retinent,
 „ omnia sic detenta, illo duntaxat reten-
 „ to, quod receperunt postremò, (dum-
 „ modò collatio fuerit Canonica) intra
 „ mensem itidem coram Ordinario di-
 „ mittant, sub iisdem pœnis. 3. Qui dein-
 „ cepti receperint Dignitatem vel Perso-
 „ natum, sive officium aut aliud benefi-
 „ cium curatum, si ante simile obtine-
 „ bant, illud (quo ipso jure, si possessio-
 „ nem secundi habuerint, vel per ipsos
 „ steterit, quò minùs habeant, privati
 „ sunt) coram Ordinario dimittere de-
 „ bent pari modo, alioquin ex tunc sint
 „ ipso jure privati secundo, & nedum
 „ ad sacros suscipiendos Ordines, sed
 „ etiam ad obtinendum quodcunque be-
 „ neficium Ecclesiasticum sint inhabiles.
 „ 4. Omnia & singula beneficia ejusmodi

„vacatura, ut præmittitur, vel dimissa
 „Pontifex sibi & Sedis Apost. dispositioni
 „reservat. *Utrum autem Pontifex tali
 casu non tantum secundum, sed etiam pri-
 mum sibi reservet?* Controvertunt Ca-
 nonistæ apud *Engel h. t. n. 13. 5.* „Per
 „Ordinarios Pontifex hîc intelligit Epi-
 „scopos, in quorum Diœcesibus sunt
 „beneficia sic dimittenda, aut ipsi dimit-
 „tentes; ac Sede vacante Capitula Cathe-
 „dralia, qui de beneficiis tam dimissis,
 „quàm perditis Papam statim certifi-
 „care studeant, ut de illis disponat. 6. De-
 „clarat, illa duntaxat beneficia Eccle-
 „siastica animarum curam habere, qua
 „Parochias habent, in quibus animarum
 „cura, non per Vicarios perpetuos, sed
 „per ipsos Rectores vel illorum tempo-
 „rales Vicarios exercetur. Notat tamen
Pirrh. h. t. n. 154. quòd non obstante hac
 Constitutione possit quis simul obtinere
 duos Canonicatus simplices in diversis
 Ecclesiis; quia Canonicatus, estò Cathe-
 dralis, non est simpliciter Dignitas.

20. V. In Extrav. Comm. Famoso Cap.
Ad Regimen 13. „Ad regimen Ecclesia-
 „rum & Monasteriorum, uti & ad bene-
 „ficia Ecclesiastica cupiens BENEDICTUS
 „XII. viros assumi idoneos, qui præ-
 „sint & profint, reservat i. omnes Eccle-
 „sias

„fias etiam Episcopales, cæteraque bene-
 „ficia cum cura vel sine cura, sæcularia
 „& Regularia, etiam electiva, nunc apud
 „Sedem Apost. vacantia, & imposterum
 „vacatura. 2. Vacantia itidem per de-
 „positionem, privationem, translatio-
 „nem aut muneris consecrationis susce-
 „ptionem à Prædecessore suo factas, & à se
 „imposterum faciendas, necnon si electio
 „seu postulatio cassata sive repulsa, vel
 „renunciatio à suo Prædecessore aut à se jam
 „admissa, vel imposterum cassanda vel
 „admittenda. 3. Beneficia Cardinalium
 „& Officialium dictæ Sedis, quos enu-
 „merat, vacantia & vacatura. 4. Bene-
 „ficia quorumcunque pro quibuscunque
 „negotiis ad Rom. Curiam venientium
 „vel inde redeuntium, si in ea vel intra
 „duas dietas legales ab ea decesserint.
 „5. Monasteria, Dignitates, beneficia
 „cum vel sine cura etiam electiva, quæ
 „ad majores Ecclesias, à se vel suo Præ-
 „decessore promoti, aut à se promovendi
 „tempore promotionis obtinebant vel
 „obtinent. 6. Denique quæcunque be-
 „neficia per affecutionem pacificam al-
 „terius incompatibilis à suo Prædecessore
 „collati vel à se conferendi vacantia aut
 „vacatura suæ dispositioni (donec DEUS
 „ipsum universalis Ecclesiæ regimini
 „præ-

„præesse concesserit) reservat, decernens
 „irritum & inane, quidquid secus attempta-
 „tum fuerit. Hæc Constitutio, licet mor-
 te Papæ conditoris expirârit, quilibet ta-
 men Pontifex eam renovat in Regulis
 Cancellariæ, éstque inserta concordatis
 Germaniæ sub certis modificationibus
 seu limitationibus, sub quibus perpetuita-
 tem obtinuit. Quare ob affinitatem ma-
 teriarum sit ad hunc Titulum

APPENDIX PRIMA.

De Regulis Cancellariæ.

Quid eæ sint, dictum est in Tit. Proce-
 miali n. 12. & hodie communiter re-
 censentur septuaginta duæ, è quibus se-
 lectiores proponentur, omissis iis, quæ
 Officialibus Cancellariæ Apostolicæ aut
 Romæ degentibus sunt scitu necessarie
 vel utiles, in hisce locis seu extra Italiam
 vix usu venientes.

REGULA I. „Pontifex reservat bene-
 „ficia reservata in Extravagantibus *Exe-*
 „*crabilis & Ad Regimen*, uti etiam benefi-
 „cia contra formam Concilii Trid. colla-
 ta, v.g. carenti legitimâ ætate, primâ Ton-
 surâ, aliisve qualitatibus ab eodem Conci-
 lio requisitis, si tamen id scienter factum.

II. „Reservat omnes Ecclesias Episco-
 „pales.

„pales, omniâque beneficia ad quoscun-
 „que Collatores spectantia, si vacent sede
 „istorum Collatorum vacante. Hæc re-
 „gula locum non habet in Germania, ubi
 „Episcopatus sunt electivi; & collatio be-
 „neficiorum, quæ sede vacante vacaverint,
 „reservantur successori.

III. „Prohibet, ne provisi per Papam
 „de secundo beneficio incompatibili cum
 „priori, valeant prius in fraudem Apo-
 „stolicæ reservationis, nullâ factâ de eo
 „expressâ mentione, coram Papa vel alio
 „resignare; aliàs utrumque beneficium
 „vacare & reservatum censeatur.

IV. V. VI. VII. & VIII. „Reservat
 „Dignitatem majorem post Pontificalem
 „in Cathedralibus & Principalem in Col-
 „legiatis, item beneficia collectorum
 „fructuum Camerae, Curialium, Cubicu-
 „lariorum, Ecclesiarum Lateranensis &
 „Mariæ Majoris in Urbe, &c.

IX. Olim VIII. (super qua integrum
 „Tractatum eruditè scripsit *Hieronimus*
 „*Gonzalez*), „reservat omnia beneficia qua-
 „litercunque qualificata in Januario, Fe-
 „bruario, Aprili, Majo, Julio, Augusto,
 „Octobri & Novembri extra Curiam ali-
 „ter quàm per resignationem ad quorum-
 „cunque dispositionem (non tamen lai-
 „corum) pertinentia. Episcopis autem
 „per-

„personaliter in suis Ecclesiis residentibus
„alternativam sex mensium ad beneficia
„conferenda, quæ jure ordinario ad libe-
„ram ipsorum duntaxat, & ab aliis in-
„dependentem dispositionem pertinent,
„concessit. Hæc Regula ex communi
DD. non habet effectum, si vacante Sede
Apost. incipiat vacare beneficium, quia
Regulis cum vita Papæ sublatis omnes
menses sunt Ordinariorum; secus, si vacet
beneficium vivo adhuc Pontifice, tunc
enim manet reservatione affectum, si sit
simplex. Neque locum habet in Germa-
nia, quia per Concordata ordinariis Col-
latoribus conceduntur sex menses; & col-
latio Canonatuum Cathedralium va-
cantium per obitum extra mensem Pon-
tificium ex consuetudine vel privilegio
pertinent ad Capitulum, cujus nomine
Turnarii Capitulares conferunt. Cæte-
rum mensis Papæ vel Ordinarii incipit
à media nocte primi diei, & terminatur
in media nocte ultimi diei ejusdem men-
sis. In dubio invincibili, an Beneficiatus
obierit mediâ nocte in mense Papæ vel
Ordinarii, præsumptio juris stat pro Or-
dinario. Juxta DD. apud *Reiffenst. h. t. n. 500.*
& seqq. „Quamquam in dubio, an Papa
„conferens beneficium jure ordinario
„vel ob concurrentem potestatem præ-

„venerit ordinarium Collatorem, præ-
 „ferenda sit collatio Papæ propter con-
 „ferentis ampliorem prærogativam, ut
 „dicitur *c. 31. h. t. in 6.* In casu posito autem
 „dubitatur de reservatione, quæ veluti
 „præjudicans Ordinario, ad quem de jure
 „vel ex fundatione spectat collatio, pro-
 „bari debet.

X. „Concessa per Prædecessorem
 „mandat expediri in Forma: *Rationi con-*
 „„gruit, ut concessa à Prædecessoribus, sed
 „præpediente ipsorum obitu non expe-
 „dita, plenum habeant effectum & ex-
 „pediantur.

XI. „Declarat, Ecclesias & beneficia
 „à Prædecessoribus, cum interpositione
 „Decreti reservata, manere affecta; secus,
 „si tantum vivâ voce sint reservata.

XII. „Revalidat literas infra annum
 „ante diem obitûs à Prædecessore con-
 „cessas, sive Gratia, sive Justitiæ, ut juxta
 „earum formam procedi possit ac debeat.

XIII. „Revocat & cassat omnes unio-
 „nes, suppressiones & dismembrationes
 „beneficiorum quâvis auctoritate (non
 „tamen Concilii Tridentini) factas, quæ
 „suum nondum sunt sortitæ effectum.

XIV. „Revocat quascunque faculta-
 „tes concessas Episcopis aliisque Prælatibus
 „ac personis de dispensando cum quibus-

„vis

„vis personis super matrimonio contra-
 „cto vel contrahendo in gradu prohibito,
 „Natalium & ætatum defectu, incompa-
 „tibilitibus beneficiis simul retinendis, No-
 „tariis creandis, &c. in quibus nondum
 „sunt fortitæ effectum.

XV. „Revocat quascunque facultates
 „& literas, per quas Prædecessores qui-
 „buscunque Collatoribus (non tamen
 „Cardinalatûs dignitate fulgentibus)
 „etiam motu proprio concesserint, ut de
 „beneficiis generaliter Papæ reservatis
 „disponere valerent. Hæc tamen Regula,
 ut notat *Engel. n. 27.* videtur tantum loqui
 de indultis temporalibus ad vitam alicu-
 jus, vel ad certum tempus concessis; non
 verò de indultis perpetuis, quæ concessa
 sunt certis Capitulis, ut possint ex suo gre-
 mio eligere personam idoneam ad mayo-
 rem Dignitatem, post Pontificalem in
 Cathedralibus aut Principalem in Colle-
 giatis.

XVII. „Declarat, si duobus à Papa fit
 „facta gratia de eodem beneficio & sub
 „data ejusdem diei, quis eorum in data
 „concurrentium sit præferendus, v. g.
 „Graduatus non Graduato, Diœcesanus
 „non Diœcesano, &c.

XVIII. „Declarat, suæ intentionis
 „esse, ut deinceps per quascunque gratias
 „vel

vel literas Apostolicas, etsi motu proprio & ex certa scientia emanaverint, nulli jus sibi quæsitum quomodolibet tollatur.

XIX. Quæ est celebris, & cujus usus est hodie frequentissimus, dicta *De Viginti*, in qua decernit: „ Quòd si quis in infirmitate constitutus resignârit aliquod beneficium, in curia vel extra illam, sive simpliciter, sive ex causa permutationis, vel aliàs dimiserit, aut illius Comendæ cesserit, sive ipsius beneficii unionis dissolutioni consenserit, etiam vigore supplicationis, dum esset sanus, signatæ, & postea infra 20 dies à die per ipsum resignantem præstandi consensus (putà magni seu extensi in Camera vel Cancellaria Apostolica per se vel Procuratorem, addito juramento, quòd omnia sine fraude acta sint, quia ante nunc non est resignatio perfecta, sed res adhuc integra & locus pœnitentiæ),, computandos, de ipsa infirmitate decesserit, & ipsum beneficium quâvis auctoritate conferatur, Collatio hujusmodi sit nulla, ipsiûmque beneficium nihilominus per obitum censeatur vacare, scilicet fictione juris, quæ pro veritate habetur. Ratio Regulæ est, ut excludantur resignationes ab infirmis factæ ad favorem in fraudem

ordinariorum Collatorum, & aboleantur
 successiones quasi hæreditariæ in benefi-
 ciis; habetque locum, estò resignans ex-
 tra omne periculum mortis constitutus,
 dein quovis modo sive ex vulnere, sive
 alio modo violento vel casuali intra vi-
 ginti dies moriatur juxta stylum Curia
 estò in Theoria contrarium probabiliter
 sustineatur; quanquam non extendatur
 ad mortem civilem, v. g. quia resignans
 ducit uxorem intra viginti dies, profiteretur
 in Religione &c. Insuper obligat extra
 Curiam, v. g. si quis resignet beneficium
 coram Ordinario, quia ubique hæc Regula
 obligant, quæ institutæ sunt ad obvian-
 dum fraudibus & aliis inconvenientiis
 universalibus, ut notat *Leur. Q. 337. Vide
 Engel. h. t.* Verùm cum Sede Apostolica
 vacante expiret hæc Regula, si tunc quis
 resignet simpliciter coram Ordinario,
 & moriatur intra viginti dies, resignatio
 subsisteret. Vide *L. J. T. 3. n. 11.*

XXI. „ Si quis supplicaverit sibi de be-
 „ neficio tanquam per obitum alicujus
 „ viventis tunc vacante provideri, licet
 „ postea per obitum ejus vacet, provisio
 „ & quævis dispositio desuper faciendæ
 „ nullius sint roboris.

XXVI. „ Decernit irritas quascunque
 „ provisiones seu dispositiones circa be-

beneficia à promovendis ad Prælaturas resignata vel dimissa inter tempus vacationis Prælaturæ & promotionis, per quam aliàs eadem forent Sedi Apostolicæ reservata. *An hæc Regula locum habeat in Germania ob Concordata, v. g. an valeat Resignatio Dignitatis vel Canonici facta à promovendis, vel electis ante confirmationem, nec ne?* Disputant Canonistæ teste Engel b. t. n. 37. Pro negativa affertur Decilio Rotalis in una Paderborn. *Prepositura.*

XXVII. „Cum ante confectionem literarum Gratia Apostolica sit informis, statuit non juxta supplicationum signatarum, sed juxta literarum desuper confectarum tenores & formas semper judicandum.

XXIX. „Pontifex cupiens litium succindere anfractus, & ne novi collitigantibus adversarii dentur, providere, ordinat, ut quoties deinceps super quovis beneficio collitigantem in jus alterius cedentis vel decedentis (dummodo non sit intrusus, nec contra adversarium post triennem pacificam possessionem moraverit litem) surrogari concesserit, aliis de præmissis jure factæ concessiones etiam motu propriæ, infra mensem ante subrogationem hujusmodi collitigantis

nullius sint roboris. Circa hanc vide *Lac.*
L. 4. n. 534. & seq.

XXX. *De verosimili notitia:* „ Omnes
 „ gratias de quibusvis beneficiis per obi-
 „ tum vacantibus factas decernit irritas,
 „ nisi post obitum & ante Datam gratia-
 „ rum hujusmodi intercesserit tantum
 „ temporis, quo vacationes de locis obi-
 „ tûs ad notitiam Papæ verisimiliter po-
 „ tuerint pervenire.

XXXV. *De annali Possessore* statuit,
 „ quòd quicumque beneficium per annum
 „ ab alio pacificè possessum deinceps im-
 „ petrauerit, specificam causam (ex qua
 „ clarè constet, nullum dicto possessori
 „ jus competere) exprimere, & infra sex
 „ menses eundem ad iudicium evocari fa-
 „ cere, causamque ex tunc infra annum
 „ usque ad Sententiam Definitivam in-
 „ clusivè prosequi teneatur; alioquin im-
 „ petratio & quæcunque inde secuta nul-
 „ lius sint roboris, & impetrans de damnis
 „ propterea contingentibus possessori sa-
 „ tisfaciat.

XXXVI. *De Triennali* statuit, quòd
 „ absque simoniaco ingressu obtinens be-
 „ neficia, Apostolicâ vel ordinariâ colla-
 „ tione, si per triennium pacificè posse-
 „ derit, (dummodo in beneficiis hujus-
 „ modi, si dispositioni Apostolicæ ex ali-
 „ qua

„qua ratione generali in Corpore Juris
 „clausa reservata fuerint, se non intruse-
 „rint) super iisdem beneficiis taliter pos-
 „sissis nequeant molestari, ac impetra-
 „tiones quaslibet de iis sic possessis factas
 „decernit irritas & inanes, antiquas lites
 „super illis motas penitus extinguendo.
 Hinc *Regula De Annali* relinquit impe-
 tranti potestatem molestandi possessio-
 nem; hæc autem tollit, possessorem
 Triennem defendens in possessorio, non
 autem in petitorio seu quoad Titulum
 verum, ut ait *Wagn. ad hanc Reg.* Pos-
 sessio autem decennalis generat præsum-
 ptionem Tituli seu Canonici ingressûs.
 Vide *Lac. n. 715.*

XLII. „Decernit, quòd super bene-
 „ficio Patronatûs laicorum non expe-
 „diantur literæ, nisi ponatur expressè,
 „illud tam diu vacasse, ut fuerit ad Sedem
 „Apostolicam legitimè devolutum; aut
 „ad id Patronorum ipsorum accedat as-
 „ensus. Si per ipsum Papam Juri Patro-
 „natûs hujusmodi derogari contigerit,
 „illius mentio dispositivè ac specificè fiat,
 „aliàs non censeatur quomodolibet de-
 „rogatum.

L. „Vult, ut in dispensationibus su-
 „per defectu natalium, quòd possint suc-
 „cedere in bonis paternis, ponatur clau-

„sula: *Non præjudicetur aliis*, ad quos
 „successio bonorum ab intestato pertine-
 „re debeat, solétque addi alia clausula:
Citra bona Emphyteutica & Feudalia Ec-
clesiastica. An autem hæc Regula solum ca-
vere velit præjudicium legitimorum filio-
rum, vel etiam aliorum propinquorum
succedentium ab intestato, si adsint? Dispu-
 tant DD. teste Wagn. ad hanc Regulam.

LIII. „Vult, ut in literis Indulgentia-
 „rum ponatur: *Quòd si Ecclesiæ vel Ca-*
 „pellæ, aut aliàs aliqua Indulgentia fuerit
 „concessa, de qua inibi specialis mentio
 „facta non sit, hujusmodi literæ sint nullæ.
 Id statuitur ad nimiam Indulgentiarum
 multiplicationem impediendam.

LVII. Statuit, ut super Beneficiis Ec-
 „clesiasticis fiat mentio de qualitatibus
 „illorum, videl. an Dignitates, vel Per-
 „sonatus, vel Officia sint; item an curata,
 „vel electiva; aliàs gratiæ desuper factæ
 „sint nullæ; quæ qualitates, si non ex-
 „primantur, negativa desuper expressè
 „fiat, videl. quòd non sit Dignitas, Cu-
 ratum &c.

LXII. „Petenti sibi provideri de va-
 „cature dentur literæ de vacante, prout
 „expediêrit impetranti. Hinc si quis im-
 petret beneficium proximè vacaturum
 per matrimonium beneficiati, aut per

promotionem ad Prælaturam, ponitur in literis: *Providemus tibi de beneficio per talem modum vacaturo, vel jam vacante.* De vacaturo per obitum, quia est periculum voti captandæ mortis alienæ, provi- sio non datur.

LXVII. „Pontifex suæ dispositioni reservat omnia beneficia, quæ Sede Apost. vacante vacârunt, si Sedi Apo- stolicæ quomodolibet reservari sint so- lita, & de iis per Collatores ordinarios ante diem assumptionis novi Pontificis non sit dispositum, decernens irritum, si quid secus attentatum fuerit. Unde *Wagn.* monet ordinarios Collatores, ut be- neficia Sede Apostolicâ vacante vacantia, & jure communi ad suam collationem spectantia maturè conferant, ne per publi- cationem Regularum jure suo cadant.

Pro fine Nota ex *Reiff. h. t. n. 540.* Per Concordata Germaniæ non derogari ex toto Regulis Cancellariæ; nam Regulas: *De Viginti, De verisimili Notitia, De An- nali aut Triennali Possessore, &c.* etiam in Germania locum habere indubitati juris est; sed per ea solùm derogari his regulis, quoad ea, quæ circa reservationem bene- ficiarum, Annatas Sedi Apostolicæ per- solvendas, &c. specialiter contra eas di- sponunt juxta mox dicenda.

APPENDIX SECUNDA.

De Concordatis Germania.

1. **H**æc inchoata sunt anno 1446. missis ab EUGENIO IV. Francofurtum Legatis, ac inter ipsos ex una, & Rom. Imp. FRIDERICUM III. aliósque Imperii Principes, tum Ecclesiasticos, tum sæculares, ex altera partibus ad sopiendas lites & contentiones circa provisiones beneficiorum inita; quæ Anno 1448. à NICOLAO V. confirmata per Bullam: *Ad Sacram Petri Sedem*, in Paragraphos distributam, à *Reiff. h.t. n. 535. & Lac. L. 4. n. 503.* verbotenus relatam, in qua Pontifex asserit, ea esse rationabilia & salubria tam Ecclesiæ, quàm Nationi Germanicæ. Contenta illius brevibus hîc explicantur.

2. I. §. 3. „Pontifex sibi reservat beneficia reservata in Extravagantibus: *Execrabilis & Ad Regimen*, de quibus *sup.* sed cum restrictionibus; nam in Concordatis non reservantur beneficia vacantia per Muneris Consecrationis susceptionem, nec vacantia per obitum Officialium Sedis Apostolicæ, (quorum numerus hîc etiam restringitur) si officia sua ante obitum dimiserint, quia Concordata expressè dicunt, ea tam diu esse reservata,
„quàm

quàm diu ipsa officia *actualiter* NB. te-
 nebunt. Vide *Lac. n. 512.*

3. II. §. 4. „Concedit Pontifex, ut in
 „Metropolitanis & Cathedralibus Ger-
 „maniae Ecclesiis etiam immediatè Ponti-
 „fici non subjectis, & in Monasteriis im-
 „mediatè illi subjectis fiant electiones Cano-
 „nicæ, quæ intra tempus per Cap. 16. *Cu-
 „pientes De Elect. in 6.* præfinitum Romam
 „deferantur, si non fuerint Pontifici præ-
 „sentatæ, vel si præsentatæ minùs Canoni-
 „cæ fuerint, ipse providebit; si fuerint Ca-
 „nonicæ, dictas electiones confirmabit, ni-
 „si ex evidenti causa de ulteriore persona
 „duxerit providendum. Hæc est insignis
 prærogativa Germaniæ; quia cum jus eli-
 gendi in Italia, Hispania, Gallia, Lusitania,
 Polonia aliisque Regnis per reservationes
 Pontificum & nominationes Regum seu
 Principum Capitulis sit ademptum, istud
 tamen in Germania iis sit præservatum.
 Unde notant DD. Famofum Titulum De
 Electione in *L. 1. Decret.* exiguum habere
 usum extra Germaniam. Verùm si Epi-
 scopus promoveatur ad Cardinalatum,
 Episcopatus per obitum vacans est re-
 servatus; item, si auctoritate Apost. trans-
 feratur ad aliam Ecclesiam, vel resignet
 Episcopatum in manus Papæ, aut eo
 à Pontifice privetur, aut moriatur

in Curia, juxta Cap. *Ad Regimen Sedi*
Apost. manet reservatus, cui quoad hoc
per Concordata non est derogatum, ut
rectè *Pirrh. b. t. n. 360.* Hinc ante accepta-
tionem Cardinalatûs vel alterius Episco-
patûs solet supplicari pro indulto speciali
ad conservandum jus electionis penes
Capitulum.

4. III. §. 5. „Reservat sibi Pontifex Ma-
„jores Dignitates post Pontificalem in
„Cathedralibus, & Principalem in Col-
„legiatis Ecclesiis; quales sunt Præposi-
turæ (ubi sunt, ex generali consuetudine
Germaniæ, ut dixit *Rota*, teste *Nicollis*
litt. P. n. 94.) vel Decanatus. Verùm variae
per speciale privilegium exemptæ sunt,
ut Augustana ex indulto ALEXANDRI VI.
Monasteriensis ex indulto PAULI V. 1618.
Leodiensis &c. in quibus electio Præpositi
est penes Capitulum.

5. Addit Pontifex in *cit.* §. „De cæteris
„verò Dignitatibus & beneficiis quibus-
„cunque sæcularibus & Regularibus va-
„caturis ultra Reservationes prædictas
„(videl. in Extravagantibus *Execrabili*
„& *Ad Regimen* contentas) placet Nobis,
„quòd per quamcunque aliam reservatio-
„nem, Gratiam expectativam aut quam-
„vis aliam dispositionem sub quacunque
„verborum forma per Nos vel auctori-

„tate Noſtrâ factam vel faciendam non
 „impedimus, quominus de illis, cum va-
 „cabunt Februarii, Aprilis, aliisque alter-
 „nis menſibus, liberè diſponatur per illos,
 „ad quos eorum collatio, proviſio, præ-
 „ſentatio, electio ſeu quævis alia diſpoſitio
 „jure ordinario pertinebat, reſervatione
 „aliâve quavis diſpoſitione, auctoritate
 „Noſtrâ factis vel faciendis, non obſtanti-
 „bus quibuſcûnque. Unde beneficia re-
 „ſervata Sedi Apoſt. per Bullas poſteriores,
 „v. g. vacantia propter hæreſin, propter
 „ſimoniam confidentialem, propter non
 „publicatam reſignationem, propter non
 „ſervatam formam Tridentini in collatio-
 „ne Parochiæ &c. Si quis iis non privetur
 „auctoritate Apoſt. ſed Ordinarii, *an ſint*
 „*Papæ reſervata in Germania, in quocûnque*
 „*demum menſe ſic vacent.* Negat Engel h. t.
 „n. 18. contra Branden &c. cenſentes ea
 „hoc ipſo affecta ſeu reſervata Papæ, quòd
 „vacent ipſo jure, quibus videtur favere
 „ſtylus Curiæ. Item ſi promotus ad Epifco-
 „patum beneficia præhabita retineat per
 „diſpenſationem Apoſt. ac decedat in his
 „menſibus, *an tunc eorum Collatio pertineat*
 „*ad Ordinarios?* Engel. n. 16. Caſtopalao
 „&c. affirmant. Aſt negativa docens, ea
 „manere affecta, ut etiam non aliter quàm
 „apud Papam reſignari poſſint, eſt fun-
 data

data

364 LIBER III. TITULUS V.
data in stylo & praxi Curiaē Rom. teste
Lac. n. 508.

6. „Præterea §. *cit.* Pontifex dispositio-
„ni Sedis Apost. specialiter reservat om-
„nia beneficia cum cura vel sine cura va-
„cantia in Januario, Martio & cæteris
„alternis mensibus, v. g. per obitum: Imò
nonnulli apud *Lac. n. 150.* putant omnia
beneficia in mensibus Papæ vacantia per
affecutionem alterius incompatibilis ma-
trimonium, Professionem Religiosam, &c.
esse reservata Papæ per Concordata. Sub
hac tamen reservatione non comprehen-
duntur Beneficia Jurispatronatûs laicalis,
aut etiam mixti, quod Laico simul & Ec-
clesiastico competit; neque manualia, ne-
que accessoriè unita alteri, v. g. Vicariæ
perpetuæ; neque beneficia Ecclesiæ non
numeratæ, de qua infra *Tit. 8. n. 4.* neque
vacantia per resignationem apud Ordina-
rium, estò hæc fiat in mense Pontificio,
quia Papa in Reg. Cancellariæ sibi non re-
servat vacantia in suis mensibus extra Cu-
riam per resignationem, ut notat *Lac.*
n. 511. neque Præbendæ Canonessarum,
quia non sunt beneficia Ecclesiastica, &c.
Econtra per Concordata reservantur be-
neficia monocularia, item Officia Eccle-
siastica, quæ in titulum dantur, quia be-
neficiis æquiparantur; aut quæ post Con-
cor-

APPENDIX SECUNDA. DE CONCORDAT. GERM. 365
cordatorum datam erecta & fundata,
quantumvis collatio eorum, in quocun-
que mense vacaverint, sit ex fundatione
Ordinariis reservata, (de quo tamen vide
Lacroix n. 515.) ut tradit *Nicolarts Tit. 1.*
dub. 2. 3. & 4. addens *dub. 5.* occurrente
in mensibus Apost. vacatione beneficio-
rum curatorum juxta Constit. Pii V. *In*
conferendis, Ordinarius proponit Edi-
ctum pro concursu intra 10 dies, & intra
4 mensium spatium à die vacationis mit-
tit Romam approbationem, factam ab
Examinatoribus Synodalibus de magis
idoneo & à se electo, pro collatione obti-
nenda. *An autem, si Sede Apost. vacante*
contingat vacare beneficium in mense Pon-
tificio, possit Ordinarius Collator illud con-
ferre in Germania, uti potest extra eam?
Affirmativam in Theoria defendi posse,
ait *Engel n. 49.* eò quòd conditio Ordina-
riorum in Germania per Concordata,
quæ veluti favorabilia in eorum favorem
sunt interpretanda, non sit facta durior
præ aliis nationibus. Communior negat,
eò quòd Concordata utpotè perpetua
cum Papa non moriantur, uti Regulæ
Cancellariæ; & pro hac facit praxis &
stylus Curiae.

7. Denique §. *cit.* additur: „Si tamen
„vacante Beneficio in mensibus speciali-

„ ter

366 LIBER III. TITULUS V.
„ter dispositioni dictæ Sedis reservatis
„non apparuerit intra tres menses à die
„notæ vacationis in loco beneficii, quod
„alicui de illo Apostolicâ Auctoritate pro-
„visum fuerit, ex tunc & non antea Ordi-
„narius vel alius, ad quem illius disposi-
„tio pertinebit, de illo liberè disponere
„poterit. Circa horum intellectum GREG.
XIII. Bullâ: *Quæ in Ecclesia*, datâ 1576.
„attendens verba prædicta *in loco bene-*
„*ficii*, cum verbis *Notæ vacationis*, quæ
„protinus antecedunt, conjungi, & ad illa
„duntaxat referri; non autem conjungi
„cum verbo: *Apparuerit*; declarat, quod
„Ordinarii aut alii Collatores post lapsum
„trium mensium ex die notæ vacationis
„in loco beneficii disponere non possunt
„de illis beneficiis vacantibus vel vaca-
„turis in mense Pontificio, de quibus
„intra dictum tempus trium mensium
„per Rom. Pontificem ac dictam Sedem
„qualiscunque gratia vel dispositio aut
„concessio facta fuerit, estò intra illud
„tempus non appareat in loco beneficii,
„cui de illis Romæ sit provisum. Verum
„quia hæc Constitutio emanavit inconsul-
„tâ Natione Germanicâ, multas hodie dum
„patitur contradictiones. Unde curent
„provisi Apostolici, si ob temporis angu-
„stiam tam citò Bulla collationis expediri
„ne-

nequeat, saltem per instrumentum authenticum in forma probante doceant in loco beneficii, sibi de eo gratiam à Papa factam. *An autem illud trimestre Papæ reservatum pro conferendis beneficiis in mense Papali vacantibus, uti currit Sedi Apost. ignoranti vel omittenti conferre, ita quoque currat Sedi vacanti, ut elapso illo trimestri possit Collator ordinarius beneficium sic vacans conferre?* Affirmant *Schmaltzgr. h. t. n. 321. Reiff. n. 565.* dicens, id confirmari consuetudine hæctenus receptâ, & plures alii, quia aliàs, si electio Pontificis in longum protraheretur, tamdiu quoque beneficia vacarent in præjudicium Ecclesiæ. Deinde si collatio intra trimestre à Pontifice facta sit invalida, v. g. ob vitium sub-vel obreptionis, ob inhabilitatem personæ v. g. defectum Nobilitatis, &c. *An tunc tale beneficium à Collatore inferiori licitè & validè conferri possit?* Affirmat *Rebuffus*, testans ita practi- cari in Gallia. Ratio, quia actus invalidus habetur pro infecto ac nullo. Ast sententiam negativam nedum probabilio- rem, sed veram, stylo Curia conformem & in praxi tenendam docet *Reiff. n. 430.* solvens argumenta in oppositum, eò quòd per talem dispositionem etiam invalidam maneat affectum per appositionem ma-

nûs Pontificiæ. Notant hîc etiam DD. Papam elapso trimestri posse adhuc prævenire ordinarium Collatorem; neque per Concordata quoad beneficia vacantia per obitum in Curia esse derogatum *Cap. 3. in 6. b. t. supra n. 9. & Cap. 35. n. 16.* ut ea etiam ante lapsum trimestris conferri possint. Ita Nicolarts, Engel *b. t. n. 52.* & alii citatî à Schmaltzgr. *b. t. n. 323.* Ratio, quia trimestre per Concordata datum solum restringitur ad beneficia Alternativæ obnoxia seu Mense Apost. vacantia, adeoque non extendendum ad vacantia per obitum in Curia, & ideo Papæ reservata. Unde consequens est, non esse necesse, ut collatio beneficii in Curia vacantis, facta à Papa, fiat intra trimestre nota in loco beneficii; nam Concordata expressè dicunt: *Si tamen vacante beneficio in mensibus specialiter dispositioni dictæ Sedis reservatis non apparuerit intra tres menses &c.* Proinde ad beneficia aliter vacantia, v. g. per obitum in Curia, jure devolutionis ad Papam per resignationem &c. non est illa trimestris arctatio extendenda, sed quoad ea servandum jus commune, juxta quod non fit devolutio à Superiore ad inferiorem extra casus à jure specialiter exceptos; neque in eo tempus illud trimestris præscribitur, ut patet in

aliis

aliis collationibus factis ab inferioribus
Papâ.

8. IV. §. 6. In Concordatis statuitur,
quod Annatæ, i. e. pensiones seu certæ
quantitates pecuniæ, quæ de fructibus
primi anni à Neo - Electo Episcopo vel
Prælato exempto Camera Apostolicæ
pro necessitatibus Ecclesiæ solvuntur,
solvantur hoc modo: „De Ecclesiis Ca-
thedralibus omnibus & Monasteriis vi-
rorum duntaxat vacantibus & vacatu-
ris solvantur de fructibus primi anni
à die vacationis summæ pecuniarum
taxatæ in libris Camera Apostolicæ; ac
si quæ excessivæ taxatæ sint, retaxentur;
Taxæ autem prædictæ pro media parte
infra annum à die habitæ possessionis pa-
cificæ solvantur, & pro alia media parte
infra annum sequentem; item si infra
annum bis vel pluries vacaverit, semel
tantum solvantur, nec debitum hujus-
modi in successorem in Ecclesia vel Mo-
nasterio transeat. De Beneficiis, quæ
valorem 24 florenorum auri de Camera
non excedunt, nihil solvatur. Unde quia
hodie ex generali consuetudine & stylo
Curie Rom. omnes Canonici Germa-
niæ æstimantur non nisi ad valorem 24
ducatum, licet verus Reddituum valor
ad 1000 ducatos ascendat, ex illis Annatæ

non solvuntur, sed solum, quod pertinet ad Bullæ expeditionem. De certis tamen beneficiis unitis aut Dignitatibus ex speciali privilegio à reservatione exemptis, v.g. Præpositura Augustana &c. Camera Apostolicæ solvuntur *Quindenaria*, i. e. media pars fructuum unius anni singulis 15 annis.

9. Pro fine observa ex *Reiffenst. n. 545* si quis bonâ fide & ex ignorantia obtinisset beneficium Papæ reservatum contra Concordata, eum cognito errore tenentem à Papa petere novam provisionem, quia reverà censetur intrusus, carètque omni titulo, ac fructus ex tali beneficio perceptos in utroque foro restituere obligatur, ut patet ex Bulla CLEM. VIII. *Admonitio Nos*, data 1534. quia illa, uti & Concordata, continent Decretum irritans, quod inficit tum titulum, tum possessionem, adeoque velut intrusus nunquam juvatur beneficio *Reg. de Triennali*. Nihilominus Engel *b.t. n. 54*. censet, iis non obstantibus per consuetudinem vel præscriptionem longissimi vel immemorialis temporis (quam docet esse contra Concordata admittendam) posse aliquem esse tutum in conscientia, licet ob stylum Curia pro foro externo fortè per sententiam veniret privandus.

APPENDIX TERTIA.

De Precibus primariis Imperatoris.

PRECES PRIMARIÆ sunt Indultum Apostolicum, quo Romanorum Imperatori Neo-Electo ob egregia Imperatorum in Ecclesiam merita conceditur facultas nominandi personas idoneas ad certa beneficia juxta modum expressum in Bulla PAULI V. *Cum post*, data ad FERDINANDUM III. 1620. in Paragraphos distributam, & à *Chokier*, Canonico Leodiensi, Commentariis illustratam; estque hoc Indultum antiquissimum, cum extiterit ante tempora RUDOLPHI primi Habsburgici, electi 1273. Dicuntur autem *Preces primariæ*, quia non conferunt jus conferendi, sed nominandi seu rogandi Collatores, ut beneficia à se nominatis conferant, & veluti *Armatæ* præferuntur cujusvis alterius provisioni. Hoc Indultum juxta ordinem Paragraphorum cit. Bullæ hinc summarie explicabitur.

2. I. §. I. „Cum post factam de persona FERDINANDI electionem & à Pontifice confirmatam &c. Quo non obstante docent Canonistæ, Imperatorem electum etiam ante confirmationem Papæ posse uti hoc Indulto, saltem ex consuetudine

aut præsumpta mente Pontificis, vel sub spe futuræ ratihabitionis, quia FERDINANDUS IV. Augustæ electus absque mora preces primarias contulit nemine improbante; ejusque Successores LEOPOLDUS I. & JOSEPHUS I. sine obtento Indulto usi sunt jure precum, teste *Schmalzgr. n. 339.* addens tamen *n. seq.* CLEM. XI. præcepisse Capitulo Hildesiensi, ut ad Canonicatum in mense Papali vacantem reciperent à se provisum, repulso Precistâ tanquam intruso, eò quòd JOSEPHUS I. indultum à Papa non petièrit, nec habuerit. Vide Bullarium CLEM. XI. *Declar. 45. Cùm sicut.*

3. II. §. 2. „Conceditur S. M. facultas
 „nominandi personam idoneam in sin-
 „gulis Cathedralibus, Metropolitanis
 „Collegiatis vel quibusvis aliis Ecclesiis
 „per totum Imperium, prout nunc est, ad
 „Dignitates, Personatus, Officia etiam
 „electiva & quævis beneficia Ecclesiasti-
 „ca vacatura, sive sint curata, sive non,
 „sive sæcularia, sive Regularia, ut Colla-
 „tores vel Collatrices personam sic no-
 „minatam post Preces porrectas recipere
 „& admittere teneantur; quanquam, ut
 ait *Wagn. hoc loco*, Cæsares, ne turbent
 Disciplinam Regularem, dispositionem
 beneficiorum Regularium relinquunt
 Prælati Ordinum.

4. Hæc tamen facultas in *cit.* §. limita-
 tur 1. „ Dummodo Dignitates in Cathe-
 dralibus & Metropolitanis post Pontifi-
 calem Majores aut in Collegiatis Princi-
 pales non existant. 2. Dummodo singulæ
 Collationes & singulæ Ecclesiæ ex hoc
 ultra quàm in uno beneficio non gra-
 ventur. 3. Dummodo ipsi Collatores vel
 Collatrices saltem quatuor beneficia in
 Imperio conferre habeant. Unde si tria
 habeant in Imperio & quartum extra illud,
 Preces locum non habent. Econtra si Ca-
 nonicus ratione Dignitatis, v.g. Præposi-
 turæ, Archidiaconatûs, &c. habeat confer-
 re quatuor beneficia, potest unum per Pre-
 ces directas, non ad Capitulum, quia ea
 tunc non confert vice Capituli uti Turna-
 rius, sed ad ipsum Canonicum obtineri. Ita
Pirr. II. 379. 4. „ Si Cæsar pro eadem perso-
 na ad plures Collatores simul vel succes-
 sive Preces dirigat, quamprimùm tamen
 persona sic nominata de aliquo benefi-
 cio provisã fuerit, ejus nominatio quoad
 alios Collatores facta ipso jure expiret.
 Nihilominus post primæ gratiæ consum-
 ptionem potest Imperator eidem Precistæ
 concedere novas Preces ad aliam Eccle-
 siam. 5. „ Quòd Canonicatus, Dignitas,
 Personatus vel Officium in una Ecclesia
 pro unico duntaxat beneficio computari

debeat. Unde Cæsar nequit unam personam in eadem Ecclesia nominare pro Canonatu, aliam pro Dignitate vel officio. Notant hic etiam DD. si preces alicui concessæ non sint sortitæ effectum, v. g. ob Precistæ mortem, tacitam vel expressam renuntiationem &c. posse Cæsarem alium nominare; imò re integrâ potest Cæsar variare nominando alium, vel private, vel cumulative, quo casu Preces sunt regulandæ secundum similes casus in literis Pontificis evenientes. Ita Wagn. *hoc loco.*

5. III. §. 3. „Statuitur, ut Executores
 „Precum habeant qualitates requisitas ad
 „Executores Literarum Apostolicarum,
 „juxta C. Statutum II. de Rescript. in 6. (de
 „quo L. J. T. 3. n. 12.) „qui possint persona
 „nominatæ beneficia vacantia per se vel
 „per alium conferre & assignare. Unde
 „censet Wagn. Collationem spectare ad
 „Executores; ordinariis autem Collatori-
 „bus competere nudum receptionis & in-
 „stallationis seu inductionis in possessio-
 „nem ministerium. Econtra Engel, Pirri
 „&c. docent, Collationem spectare ad or-
 „dinarios Collatores, quia ad eos Imp-
 „rator preces dirigit, quos possunt Exe-
 „cutores ad hoc compellere, iisque renuen-
 „tibus conferre.

6. Præterea in *cit.* §. varia statuuntur,
 nempe quòd Precista infra mensem,
 postquam vacatio beneficii ipsi innotuit,
 per se vel Procuratorem speciale man-
 datum habentem debeat illud acceptare,
 si duxerit acceptandum. Unde elapso
 mense (si re integrâ Precista non accepta-
 verit) potest collator ordinarius benefi-
 cium vacans alteri liberè conferre, ut col-
 latio sit valida; nisi Precista alleget justam
 ignorantiaë causam aut impedimentum
 legitimum, v. g. sui vel Procuratoris ab-
 sentiam. Quia autem in Indulto habetur:
si duxerit acceptandum, censent DD. Pre-
 cistam, si negligat acceptare primum be-
 neficium vacans, posse petere secundum;
 si nec illud velit, tertium, & sic deinceps.
 Hinc Precistam non ligat *Cap. ii. h. t. in 6.*
 ubi dicitur: Si Clericus ex mandato Apo-
 stolico de Præbenda proximè vacatura
 providendus eam neglexit, aliam vaca-
 turam prætextu dicti Mandati non potest
 petere, cum facta ei gratia per negligen-
 tiam ejus sit extincta. De quo tamen vide
 infra *Tit. 19. n. 5.*

7. Dein §. *cit.* Pontifex extendit Indul-
 tum Precum. 1. Ad quævis beneficia va-
 cantia in quibusvis mensibus, etiam or-
 dinariis collatoribus concessis; per quod
 derogatur concordatis Germaniæ. 2. Ad

„ quævis beneficia Sedi Apostolicæ refer-
 „ vata aliter, quàm per *Extravagantem*
 „ *Ad Regimen* &c. v. g. Officialium, aut
 „ decedentium in Curia &c. quæ Papa, ut
 „ & illa, quæ ad Sedem Apostolicam fue-
 „ rint devoluta, sibi reservat. 3. Ad benefi-
 „ cia in eadem Ecclesia, in qua Precista
 „ jam aliud obtinent. 4. Ad prædicta bene-
 „ ficia, licet Precista coram Cæsare vel Col-
 „ latore non fecerit mentionem beneficii
 „ præhabiti vel præhabitorum, (uti hæc
 „ fieri debet coram Papa) cujuscunque sim-
 „ plicitatis & valoris annui ad sustentatio-
 „ nem sufficientia, quæ estò sint tria vel plu-
 „ ra, sine dispensatione cum acceptato reti-
 „ nere potest, si cum eo in eadem vel diversis
 „ Ecclesiis sint compatiblea, quamvis alias
 „ de jure non possit quis habere plura quàm
 „ duo; si autem unum vel plura sint cum
 „ acceptato incompatiblea, ea dimittere
 „ tenetur. 5. „ Ad ea beneficia, estò Pre-
 „ cista non habeat qualitates secundum
 „ statuta aut consuetudinem Ecclesiæ re-
 „ quisitas. Hinc Nobilis Ecclesia Precistam
 „ à FERDINANDO II. nominatum, sed caren-
 „ tem Nobilitate, ex consuetudine aut statu-
 „ to requisita, vigore hujus Indulti coacta
 „ est recipere. Si tamen Precista careat qua-
 „ litatibus à jure communi requisitis, v. g.
 „ primâ tonsurâ, ætate &c. requiritur, ut eas

habeat, vel legitime cum ipso sit dispensatum, non tempore obtentionis precum, sed tempore acceptationis Præbendæ vacantis.

8. Econtra Preces se non extendunt 1. Ad beneficia, super quibus lis aliqua pendet indecisa. 2. Ad beneficia unita aut Jurispatronatûs laici vel mixti. 3. Ad vacantia permutationis gratiâ; quod tamen *Chok.* apud *Leur. q. 608. n. 9.* limitat, nisi permutatio fieret in fraudem, v. g. si morti vicinus vel senex permutet pingue cum tenui, ut sic Precista impediatur à consecutione pinguioris, quam fraudem regulariter semper præsumi, docent *Paris.* & alii apud *Leur. P. 1. Q. 24.* vide eundem *P. 3. Q. 416. n. 3.* *Pirrh. L. 3. Tit. 19. n. 36.* 4. Ad vacantia per Resignationem coram Papa, sive liberam, (secus est de vacante per Resignationem simplicem in manibus Ordinarii) sive in favorem, quia tunc resignans non intendit jus à se abdicare, nisi beneficium acquiratur resignatario. Verùm, ut docet *Pirrh. L. 1. Tit. 9. n. 121.* si senex vel graviter infirmus, aut intendens proximè celebrare Nuptias, vel Religionem profiteri resignet in favorem coram Papa Præbendam in fraudem Precistæ, ut is à consecutione illius excludatur & cogatur novam vacationem expectare, conformiter *Cap. 2.*

De Renunt. in 6. potest Precista illam veluti sibi debitam petere & obtinere, dummodo per probabiles & sufficientes conjecturas probari possit, Resignationem illam in fraudem seu odium Precistæ factam esse, quia tunc ratione fraudis Præbenda fictione Juris censetur simpliciter vacare, estque Precistæ conferenda, quia fraus alterius nulli debet esse nociva, neque debet quis alterius odio prægravari. Ita *Pirrh. loc. cit.* Ideo novissimè vidimus, Precistam per mandatum Cæsareum esse inductum in possessionem Præbendæ Cathedralis, exclusò Resignatoriò, qui eam à Papa obtinuerat per Resignationem Canonici intuitu instantis à se contrahendi matrimonii factam; neque enim Pontifex fraudibus favere seu patrocinari intendit; hinc juxta *Reg. Cancellaria XIX.* Resignationem in favorem, coram se factam à Decedente infra viginti dies, ad obviandum fraudibus in præjudicium ordinariorum Collatorum declarat esse nullam; Resignationem autem esse factam in fraudem expectantis meritò præsumitur, si resignans, quamvis sua Resignatio conditionalis non admitteretur, absque eo jus & titulum Præbendæ à se abdicasset; secus, si eam non admisâ beneficium non desereret. Vide infra *Tit. 19. n. 5.* 5. Ad Præbendas Ca-

nonessarum juxta *Lac. n. 571.* quia nec ipse Papa habet jus de eis disponendi, adeoque illud in Cæsarem transferre nequit. Unde si Cæsar dirigat preces ad Capitula Canonessarum, id non facit vi Indulti Pontificii, sed vi Juris Majestatici, uti ob jus Superioritatis Territorialis preces ad illa Capitula ex jure consuetudinario sibi vendicant nonnulli Principes tum Ecclesiastici, tum sæculares.

9. IV. §. 4. „Ponuntur clausulæ derogatoriæ omnium, quæ huic Indulto obstare possent. Unde derogat 1. Constitutionibus Apostolicis & Tridentino *sess. 24. de Ref. c. 19.* de non utendo expectativis ad beneficia vacatura, aut non admittendo plura compatiblea quam duo absque dispensatione Papæ. 2. Regulis Cancellariæ & Concordatis Germaniæ, quatenus huic Indulto adversantur. 3. Statutis & consuetudinibus Ecclesiarum particularibus, etiam juratis & à Sede Apost. confirmatis &c. Denique decernitur: „ Quid „ quid contra Indultum quacunque auctoritate attentatum fuerit, irritum sit „ & inane.

10. Ex his infertur, non posse præscribi contra Indultum Precum, quia in facultativis, seu contra Privilegium consistens involuntate utendi non præscribitur; neque

que datam & à Precista acceptatam gratiam nominationis expirare per mortem Imperatoris, *tum* quia gratiam Principis decet esse mansuram; *tum* quia dato, quod preces se habeant instar mandati ad Colatores, (quod re integrâ expirat morte mandantis) tamen post acceptationem res non censetur esse integra, quia aliquid cœptum fuit, licet necdum consummatum. Ita *Leur. q. 615.* cum aliis.

TITULUS VI.

De Clerico egrotante vel debilitato.

I. I. In *Decret. h. t.* decernitur *C. 1.* „ Cleri-
 „ cum non debere propter agritudi-
 „ nem suam impediri, quominus, quæ con-
 „ sueta sunt, quæque ei, si sanus esset, pote-
 „ rant ministrari, ab Ecclesia ei præbean-
 „ tur. Unde non solum fructus beneficii,
 „ sed etiam Distributiones quotidianæ ei de-
 „ bentur. *C. 2.* „ Presbyter, cujus duo digiti
 „ cum medietate palmæ abscissi sunt, Mis-
 „ sam celebrare non permittitur; cæteris
 „ autem Sacerdotalibus Officiis fungi mi-
 „ nime prohibetur. Hinc potest baptiza-
 „ re, absolvere &c.

2. *C. 3. 4. & 5.* „ Rectores Ecclesiarum, et si
 „ Episcopi, si ob morbum nequeant offi-
 „ cium suum exercere, ad cessionem com-
 „ pelli